

ПАВЕЛ АПОСТОЛДЫҢ
ТИМОФЕЙГЕ
БАШТАПКЫ САМАРАЗЫ

1

¹Аргадаачы Кудайыс ла ижемјибис Христос Иисустыҥ јакарганыла Христос Иисустыҥ апостолы Павелден. ²Тимофейге, бӯдӯп јӯреринде чып-чын уулга.

Сеге Ада Кудайдан ла Христос Иисус Кайраканыстан јакшылык, быйан ла амыр јетсин.

Төгүн үредүчилер керегинде озолодо айтканы

³Македония јаар ууланып јадала, сени Ефесте артып калзын, кезик улусты кычырсын деп сурагам, өскө үредү таркатпазын деп, ⁴сананып тапкан куучындарга ла учы-куйузы јок угы-төзине бойлорын берип салбазын деп. Мынызы көп сабазында бӯдӯп јӯреринде Кудай башкараына эмес, блааш-тартышка экелет. ⁵Ол кычырунын амадузы – акту јӯректен, ару санаадан ла экијүстенбей бӯдӯп јӯреринен табылган сӯүш. ⁶Бу амадудан кезик улус јана болуп, куру эрмек-куучынга јайылган. ⁷Олор Јасактын үредүчилери болор кӯүндү, бойлоры дезе нени айдып та, неге бӯдүмјилеп те тургандарын аайлабай јадылар.

⁸Јасакла чын тuzаланып турза, ол јакшы деп, бис билерис.

⁹Анайда ок билерис, Јасак акту улуска учурлалбаган, ол јазык

эткендерге ле бакпастарга, ак-чек эместерге ле кинчектүлерге, Кудайы жок кижилерге ле быjarсыгандарга, адазын ла энезин өлтүрөөчилерге, кижн өлтүрөөчилерге учурлалган; ¹⁰баскындарга, үй улусла чылап билишкен эр улуска, кижининг тынын кулданаачыларга, төгүнчилерге, төгүндөп керелөөчилерге, кемжикпеген үредүге удурла ончо немеге учурлалган. ¹¹Бу үредү алкышту Кудайдын мактулу Сүүнчилү Жарына келижет; Ол мыны меге ижемжилеген.

Кудайдын быяны учун алкыш

¹²Меге күч берген Христос Иисус Кайраканыска алкыш-быяным. Ол мени чындык деп бодоп, ишке тургускан. ¹³Башкыда Оны жамандагам, истегем ле тарындыргам, же меге быян эдилген, ненин учун дезе билбей ле бүтпей жадып анайда эткем. ¹⁴Кайраканыстын жакшылыгы дезе мени Христос Иисуска бүдериле, сүүшле артыктай толтырган.

¹⁵Бат, жуудып аларга жарамыкту чындык сөстөр: Христос Иисус телекейге кинчектү улусты аргадаарга келген, олардын баштапкызы мен эдим. ¹⁶Иисус Христос Бойынын ончо узак чыдузын озо мен ажыра көргүссин деп, бого болуп меге быян эдилгени ол. Мынызыла мөнкү жүрүм аларга Ого бюджетен улуска тем эткен. ¹⁷Чактардын Каанына, өлбөс, көрүнбес, бирлик Кудайга, үргүлү чакка күндү ле мак. Аминь.

¹⁸Тимофей уулым, сен керегинде жарчылар ажыра айдылган сөстөргө келиштире бу жакылтаны сеге берип турум. Бу сөсти тугаланып, жакшы жуучыл чылап тартыш. ¹⁹Кудайга бүдүп, ару санаалу бол. Кезик улус ару санааны жектеп койгон, олардын Кудайга бүткени талайда кереп чилеп оодылган. ²⁰Олардын тоозында Именей ле Александр. Кудайды жамандабаска үренип алзын деп, оларды көрмөскө берип ийгем.

2

Серкпенин Кудайга бажылары

¹⁻²Элден озо сурап турум: Кудайга беринип, Оны тооп, токыналу ла тымык жүрүм жүрерге, ончо улус учун, каандар ла жанда тургандар учун жайнагар, мүргүгер, сурагар, алкыш-быян айдыгар. ³Мынызы Аргадаачы Кудайыска жакшы ла жарап жат. ⁴Ол ончо улус аргадалып, чынды билип алзын деп жат. ⁵Кудай жангыс ине, Кудай

ла улус ортодогы Ортокчы да жангыс, ол — кижы Христос Иисус. ⁶Ол ончо улус учун толынты эдип, Бойын берген; мынызы — бойынын ойинин керези. ⁷Бого болуп мен жарлыкчыга ла апостолго, бүдеринде ле чында калыктардын үредүчизине тургузылгам. Чынды айдадым, төгүндебей жадым.

⁸Анайдарда, эр улус чугулданбай ла эренгистелбей, ару колдорын көдүрүп, кандый да жерде мүргүзүн деп турум. ⁹Анайда ок үй де улус жарамыкту кийинсин деп турум; төп болзын ла тудунып билзин, чачын өөргөниле, алтынла, эржинеле, баалу-чуулу кийимле кееркединбезин, ¹⁰карын, Кудайга беринген кандый ла үй кижы эдетен быйанду керектерле кееркединзин. ¹¹Үй кижы унчукпай, сөсуккур болуп үренсин. ¹²Үй кижиге үредерге эмезе эр кижини башкарарга жаратпай жадым, ол тымык жүрер учурлу, ¹³ненин учун дезе озо Адам жайалган, онон — Ева. ¹⁴Адам төгүндөткөн эмес, үй кижы сырангай төгүндөдип, жазык эткен. ¹⁵Же үй кижы бала тапканыла аргадалар, бүдүп ле сүүп, агару болуп ла чын сананып жүрзе.

3

Серкпедеге башкараачылар

¹Чын айдылган сөс: епископтын ижине жүткүгөн кижы жакшы иш күүнзеп жат. ²Же епископ жек жок, бир үйлү, эрүүл, көгүстү, ак санаалу, күндүзек болор, үредип билер учурлу; ³аракызак эмес, кырмакчы эмес болор, карын, жымжак, амырды сүүр, акчага үстүкпес учурлу; ⁴акту бойынын айлы-журтын жакшы башкарар, бала-барказын сөсуккурда тудар, ологго тоомжылу болор учурлу. ⁵Акту бойынын айлы-журтын башкарып билбес кижы Кудайдын Серкпезин канайып кичеер? ⁶Ол Кудайга жуукта жангы баштанган улустан эмес болор учурлу, сайыркап, көрмөслө кожо жаргыга кирбезин деп. ⁷Ол анайда ок тил-ооско илинбеске ле көрмөстин чакпызына түшпеске, тыш улустан жакшы керелү болор учурлу.

⁸Диакондор анайда ок жарамыкту улус болор учурлу: экидилденбес, аракыга тартылбас, уйатту астам бедиребес, ⁹бүдеринин жажыдын ару санаада чеберлеер. ¹⁰Андый улус озо ченелзин, онон, жек жок болзо, иштезин.

¹¹Анайда ок үй де улус жарамыкту, копчы эмес, эрүүл, ончозында чындык болор учурлу. ¹²Диакон бир үйлү болор, бала-барказын

ла айлы-јуртын јакшы башкарау учурлу. ¹³Јакшы иштегени јакшы айалгага, Христос Иисуска бүдеринде ачык-јарык болоруна једет ине.

Улу Јазыт

¹⁴Удабастан сеге келерим деп, иженип турум. ¹⁵Саадап калзам, Кудайдын туразында бойын канайда тудунатанын сени билзин деп, мыны бичип турганым бу. Онын туразы – тирү Кудайдын Серкпези, чыннын баганазы ла төзи. ¹⁶Кудайга беринеринин јажыды көп керелелген: Кудай эт-канду келген, Тыннын Бойында акталган, ангелдерге көрүлген, калыктарда јарлыкталган, телекейде бүдүлген, макта көдүрилген.

4

Тимофейге алкыш сөстөр

¹Калганчы өйлөрдө кезик улус бүдеринен јана болор деп, Тын јарт айдат. Олор аскыраачы тындарга ла шилемирдин үредүзине бойлорын берип койор. ²Андый үредү эки жүстү төгүнчилерден келип јат. Олордо уйалар јүс јок. ³Олор айыл-јуртту болорын болдыртпайдылар, кезик курсакты јибей тудунсын деп албадайдылар. Кудай бүткен ле чынды билип алган улус алкыш-быйанын айдып јизин деп, курсакты јайаган ине. ⁴Кудайдын ончо јайаганы јакшы, алкыш-быйанла алылып турган ончо неме јектелбес учурлу, ⁵ненин учун дезе ол Кудайдын сөзиле, мүргүülle агарулалат.

⁶Мыны карындаштарга айдып, Кудайга бүдеринин сөстөриле, сен ээчий барган јакшы үредүле жүрүп јадын деп, бойынды көргүзерин. Анайып Христос Иисустын јакшы јалчызы болорын. ⁷Карган эмеендердин сананып тапкан јескинчилү куучындарынан кыйыжып тур; бойынды Кудайга беринеринде тазыктыр. ⁸Эт-канды тазыктыратаннын тузазы ас; Кудайга беринеринде дезе ончозы тузалу, ондо эмдиги ле келер жүрүмге берген сөс бар. ⁹Менин айдып турганым чын, оны јуудып аларга јарамык. ¹⁰Бис уур иштеп, базындырышка чыдажып јадыбыс, ненин учун дезе тирү Кудайга иженедис. Ол ончо улусты, анчада ла бүдүп турган улусты аргадайт.

¹¹Улусты бого кычырып, анайда үрет. ¹²Јиит те болзон, сени кем де керекке албай калбазын. Карын, бүдүп турган улуска сөстө,

кылык-јанда, сүүште, бүдүп жүреринде, ару жүрүмде јозок бол. ¹³Кел-бейинчем, Чийимди кычыр, бүдүмјиле, үрет. ¹⁴Јаандар сеге кол салып алкап турарда, јарчылардын сөстөриле айдылып, сеге берилген јайалтаны керекке албай калба. ¹⁵Мыны ончозын кичее, ого бастыра бойынды бер, једиминди ончо улус көрзин деп. ¹⁶Бойыңа ла үредүге ајарыңкай бол, мында турумкай бол. Анайда эдип, бойыңды да, сени угуп турган улусты да аргадап аларың.

5

Бир кезик јөн айдып бергени

¹Јажай берген эр кижини каарып айтпа, је аданга чылап айт; јиит уулдарга карындаштарыңа чылап; ²јажай берген үй улуска энелерге чилеп; јиит кыстарга сыйындарыңа чылап. Мыны ару санаалу болуп эт. ³Тул үй улусты, чыннан тул үй улусты, тооп жүр. ⁴Кандый бир тул үй кижини балдарлу эмезе јеен балдарлу болзо, олор элден озо акту бойының билезин тооп жүрерге, јаандарына каруу эдип, олорды кичеерге үренсин. Онызы Кудайга јарап јат. ⁵Чыннан тул калып, јангыскан арткан үй кижини Кудайга иженип, болуш сурап, Ого тун-түш мүргүп јат. ⁶Сайрап жүргени дезе тирүге өлүп калганы ол. ⁷Олорды бого үрет, каарып айдар шылтак јок болзын деп. ⁸Бойының улузын, анчада ла айылдагы улузын кичебей турган кижини дезе бүдүп жүреринен јана түжүп, бүтпес кижиден јаман болгоны ол.

⁹Ас ла салза алтан јашка јеткен, бир эрлү болгон тул үй кижини тоого кирер аргалу. ¹⁰Ол быйанду керектериле јарлу болор учурлу: бала-барка азыраган, күндүзек болгон, агарулардын будын јунган болзо, шыралап жүрген улуска болушкан, бойын быйанду керек эдерге учурлаган болзо.

¹¹Јиит тул үй улусты тоого кийдирбе, ненин учун дезе, сезими ээлеп, Христостон туура апарганда, олор кижиге барар күүндү. ¹²Башкыда берген сөзин јектегени учун олор јаргыга калар. ¹³Мынан башка, иш этпей, айылдар керип жүрерине үренип калгылайт. Јаңыс та иштебей жүрген эмес, је калырууш болгылайт, өскө улустың керектерине киришкилейт, айтпасты айдып жүргүлейт. ¹⁴Оның учун тул келин кижиге барзын, бала тапсын, айылдын ижин этсин, өштүге јаман айдар шылтак бербезин

деп, күүнзеп турум. ¹⁵Кезиги жолдонг астыгып, сатананы ээчий барган ине.

¹⁶Бүдүп турган үй кижининг билезинде тул улус бар болзо, олорго болушсын, олор серкпеге жүк болбозын, серкпе чыннаг тул үй улуска болужар аргалу болзын.

¹⁷Жакшы башкарып турган жаандар ангылу күндүде болзын, анчада ла жарлыктап ла үредип жүргендери. ¹⁸Чийимде айдылган: «*Теермен айландырган чардын оозын танба*»; база: «*Иштеп жүргени жалына турар*». ¹⁹Эки эмезе үч керечи жөмөбөгөн болзо, жаанды бурулап айтканды укпа. ²⁰Кинчек эдеечилерди ончо улус алдында илезине чыгар, арткан улус айап жүрзин деп.

²¹Кудайдын ла Христос Иисустын алдында, талдап алган ангелдердин алдында айдып, кычырып турум: бу жакаруларды озолдо шүүнбей бүдүр, нени де этсен, улусты ылгабай эт.

²²Кемге де жылгырлап кол салып алкаба, өскө улустын кинчегинде турушпа. Бойынды ару тут.

²³Ич-карынын улам сайын оорып турган учун жангыс суу ичпе, же эмештен арака ичип тур.

²⁴Кезик улустын кинчектери олордын алдында жаргыга барып, иле көрүнөт; кезигининг кийнинен барып жадылар. ²⁵Анайда ок быйанду керектер иле. Иле эмес болзо, туйукта болор аргазы жок.

6

¹Кудайдын ады ла үредү жамандалбазын деп, базынчыкта жүрген кулдар бийлерин жаантайын күндүге турар эдип тоор учурлу. ²Бүдүп турган бийлерлү кулдар бийлерин немеге бодобой калбазын, олор – карындаштар. Карын, олорго там кичеенип иштезин, ненин учун десе олор бүдет, олорды Кудай сүүйт, бойлорын быйанду керектерге учурлагандар. Бого үредип, бүдүмжиле.

Кудайга беринери – байыыр арга эмес

³Өскө үредү таркадып, Иисус Христос Кайраканыстын чын сөзиле, Кудайга беринери керегинде үредүле жөпсинбей турган кижиги ⁴сайыркап жат, нени де билбес, сөс блаашпайынча ла блаажып-таргышпайынча жүрүп болбой жат. Мынанг улам күйүниш, өөн-бөкөн, жамандаш, жаман серениш, ⁵куру сөс блаажыш болуп

јат. Андый керектерде санаазы кемжик, чынды јектеген улус туружып, Кудайга беринери ол байыыр арга деп сананып јадылар.

⁶Је улу байлык — Кудайга беринип, не барыла болорзынары. ⁷Бис телекейге нени де экелбеген инебис, бу телекейден нени де чыгарып болбозыс. ⁸Курсакту ла кийимдү болзобыс, мыныла болорзыналы. ⁹Байыырга сананган улус дезе ченелтеге кирип, чакпыга тјжүп, эш-кереги јок ло каршулу көп кычага алдырып јадылар; онызы улуска јаманды ла өлүмди экелет. ¹⁰Ончо јаманнын тазылы — акчага үстүгери. Кезик улус ого беринип, бүдүп јүреринен астыгып, бойларына бойы көп кыйын-шыра экелгендер.

***Бүдүп јүреринин
бийанду тартыжузын өткүр***

¹¹Сен дезе, Кудайдын кижизи, мынанг кыйыш, акту болорго, Кудайга беринерине, бүдүп јүрерине, сүүшке, чыдамкай, јобош болорына јүткү; ¹²бүдүп јүреринин бийанду тартыжузын өткүр, мөнкү јүрүмнен тудун. Сен Кудайга чындык болгонынды көп улус алдында керелеген инен. ¹³Ончозына јүрүм береечи Кудайдын алдында ла Понтий Пилат көзинче Кудайга чындык болгонун керелеген Христос Иисус алдында сени кычырып турум: ¹⁴Иисус Христос Кайраканыс ачыларына јетире јакылтаны ару ла јек јок бүдүр. ¹⁵Мыны бойынын ойинде алкышту ла сок јангыс Башчы, каандардын Кааны, кайракандардын Кайраканы ачар. ¹⁶Ол сок јангыс, өлбөс; Ол кем де кирип болбос жарыкта јүрет. Оны улустын кемизи де көрбөгөн лө көрүп болбос. Ого үргүлјиге күндү ле күч! Аминь.

¹⁷Эмдиги чактын байларына кычыру эт, бойлары керегинде бийик сананбазын, чындык эмес байлыкка иженбезин, Кудайга ижензин. Ол, јакшысынзын деп, биске ончозын элбеде берип јат. ¹⁸Олор јакшыны этсин ок, бийанду керектерле байызын, неме кысқанбазын, өскө улусла үлежерге күүнзезин; ¹⁹чын јүрүм аларга, келер ойдин јакшы тözөгöзи болгон байлыкты бойларына јöзsin.

²⁰Э-э, Тимофей! Сеге берилгенди чеберле, билгир деп төгүн адалып турган Кудайга јарабас куру эрмек-куучыннанг ла тузазы јок блааш-тартыштанг кыйыш. ²¹Оны јарлыктап, кезик улус бүдүп јүреринен јана болгон. Слерле јакшылык болгой*.

* Кезик јебрен түрбектер «Аминь» деп сөслө түгенет.